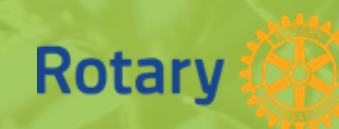


De Aziatische hoornaar

Hoe kan jij helpen om de verspreiding van
deze exoot tegen te houden?

Maandag 23 februari 2026

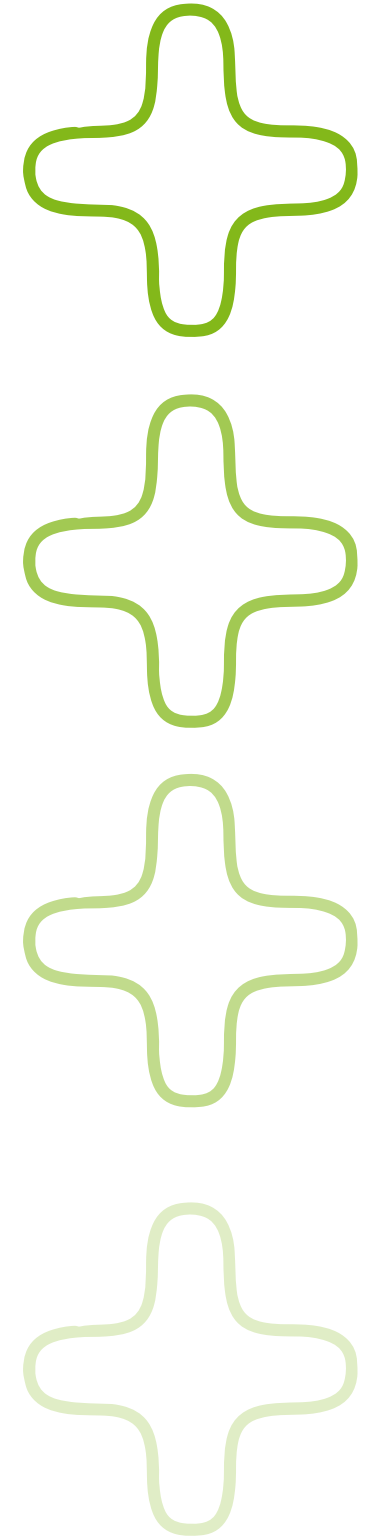
Sprekers: Geert Tielens en Jan Gerits





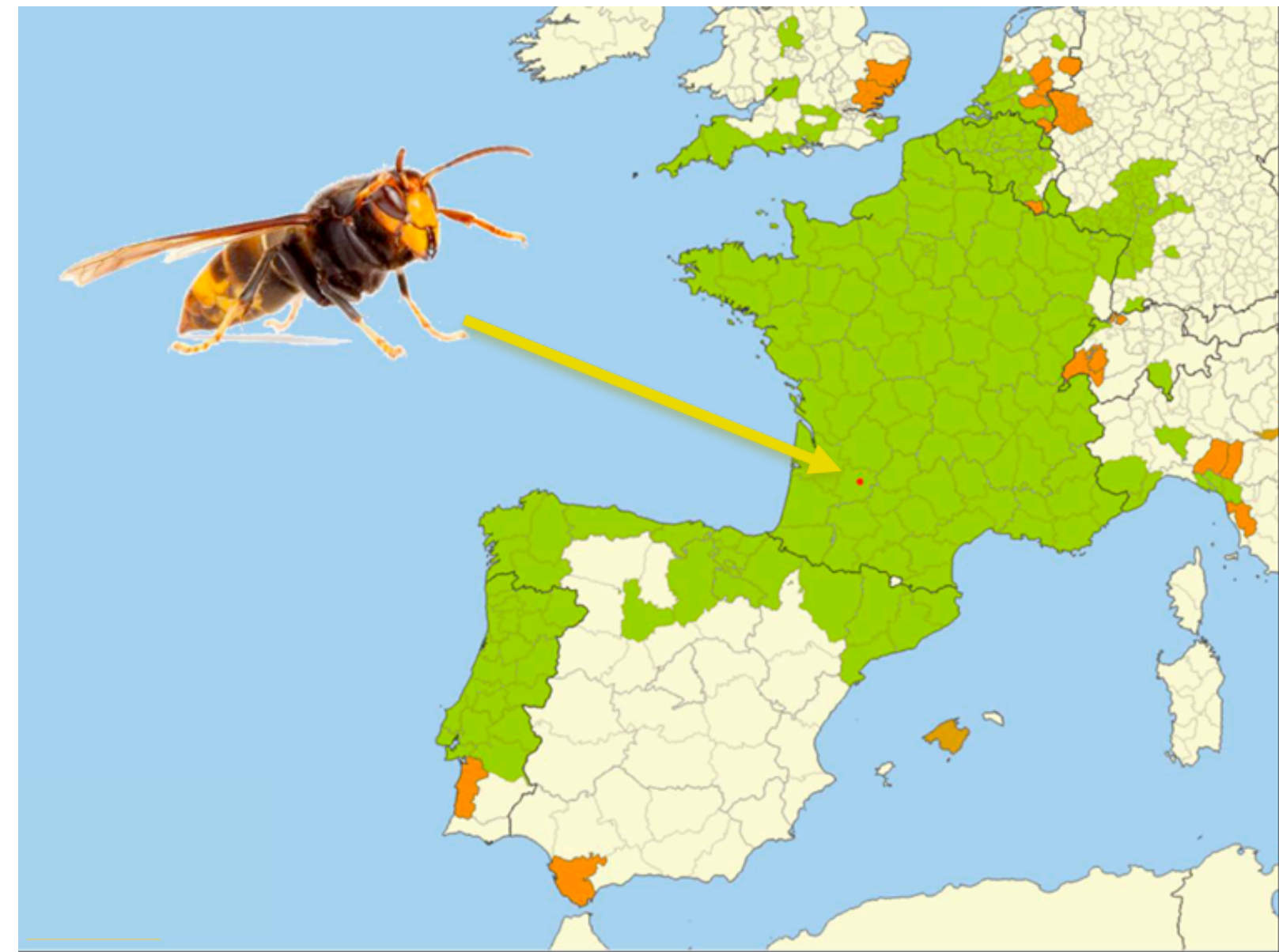
Agenda

- Voorwoord
- Verschil tussen de Aziatische hoornaar en nuttige insecten
- Levenscyclus
- Correct gebruik van de selectieve val
- Methodes om nesten op te sporen
- Nesten eenvoudig melden en gratis kan laten bestrijden
- Vraag en antwoord
- Uitdeelmoment en drankje



Even kaderen

- Afkomstig uit Zuidelijk en Centraal-Azië.
- Geïmmigreerd naar Europa via haventransport (Bordeaux – Frankrijk)
- Sinds 2016 waargenomen in België (Franse grensstreek).
- Sinds 2022 is er een zware aanwezigheid in onze provincie
- Bocholt:
 - 7 nesten gemeld in 2024
 - 40 nesten gemeld in 2025



Wat is het probleem?

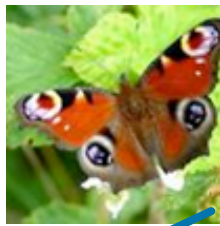
- 40% tot 60% van het voedsel zijn andere insecten: honingbijen, solitaire bijen, wespen, vliegen,...
- bijkomende druk op wilde bestuivers, die reeds sterk bedreigd worden.
- Imkers zien hun bijenvolken uitsterven

**Ernstige bedreiging
voor biodiversiteit en
voedselproductie**

Waar is de tijd ... dat je nog geregeld insecten van je voorruit moest wassen omdat je anders geen zicht meer had?

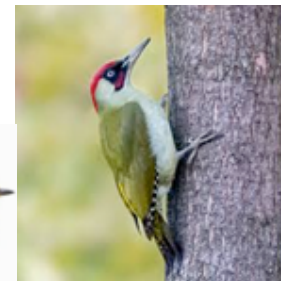
Ecosysteem onder druk

1 nest AH eet 11,3 kg insecten op 1 seizoen
= 100.000 insecten waarvan 30-70% bijen)



75% vruchtgewassen worden bestoven door bijen

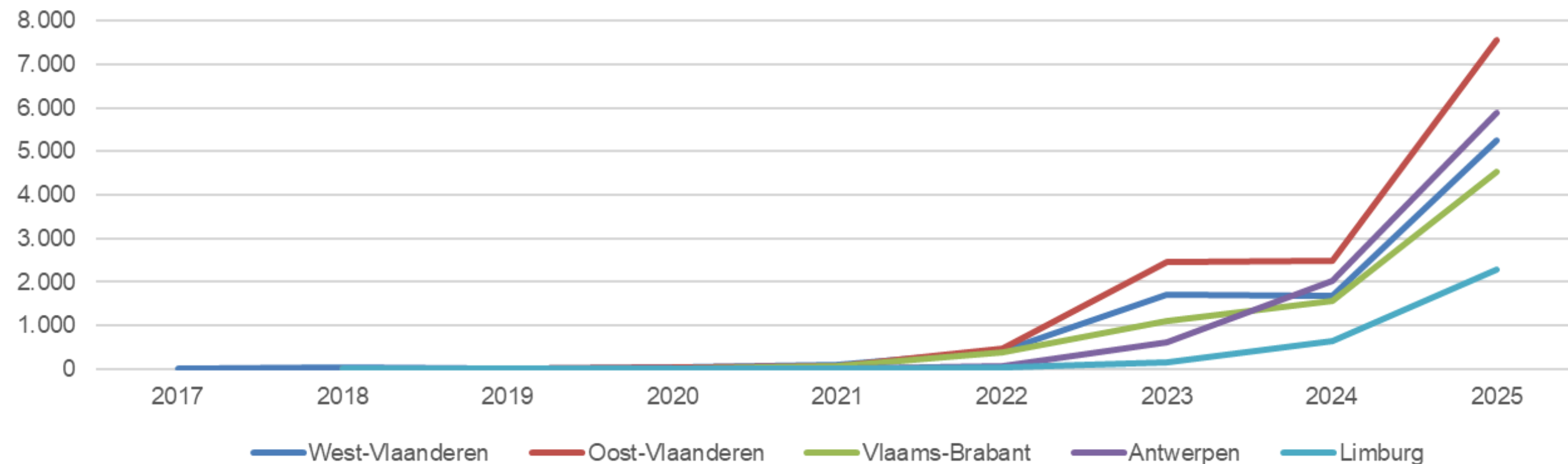
80% van alle diersoorten zijn insecten



AH heeft geen natuurlijke vijand

Evolutie gerapporteerde nesten

Nesten per jaar per provincie									
Provincie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antwerpen		2	2	3	17	79	611	2.025	5.902
Limburg		2	0	7	5	27	161	642	2.279
Oost-Vlaanderen		7	8	44	74	477	2.449	2.485	7.557
Vlaams Brabant		2	3	23	63	382	1.092	1.566	4.534
West-Vlaanderen	3	28	19	43	83	428	1.713	1.675	5.253
Totaal	3	41	32	120	242	1.393	6.026	8.393	25.525



Identificatie

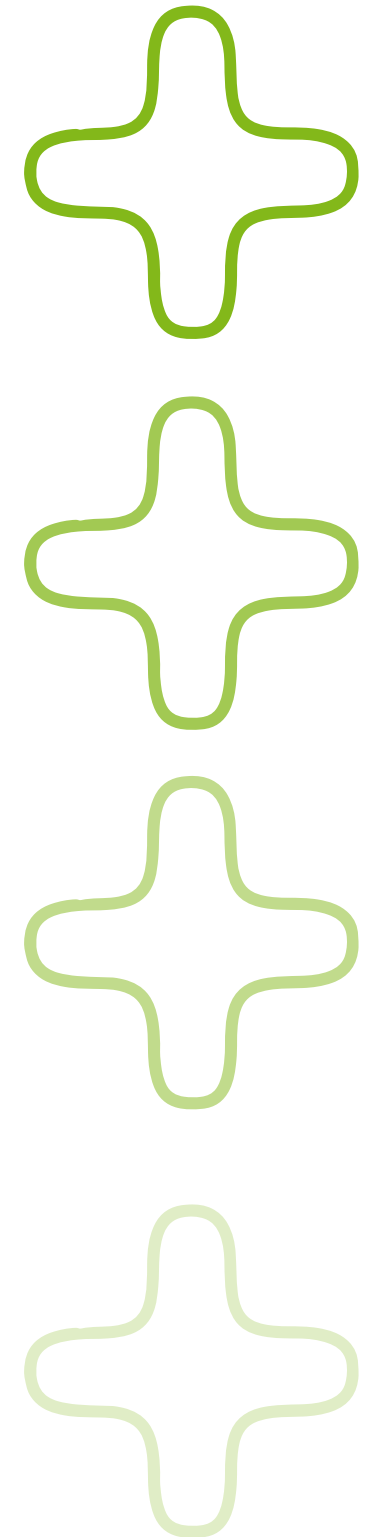
- Achterlijf overwegend zwart met geeloranje segment
- Zwart borststuk
- Oranje kop
- Gele pootuiteinden



Levensstijl

- Leeft dicht bij mensen
- Eerder aan boskanten en grachten dan in bossen
- Jaagt graag
- Liefhebber van wijn, bier, fruit, vlees en vis
- Niet agressief noch opdringerig wanneer hij alleen is en zich niet bedreigd voelt

Enkel overdag actief!



Verwarring andere soorten



Aziatische hoornaar



Europese hoornaar



Gewone wesp



Duitse wesp



Franse veldwesp



Middelste wesp



Stadsreus



Houtwesp

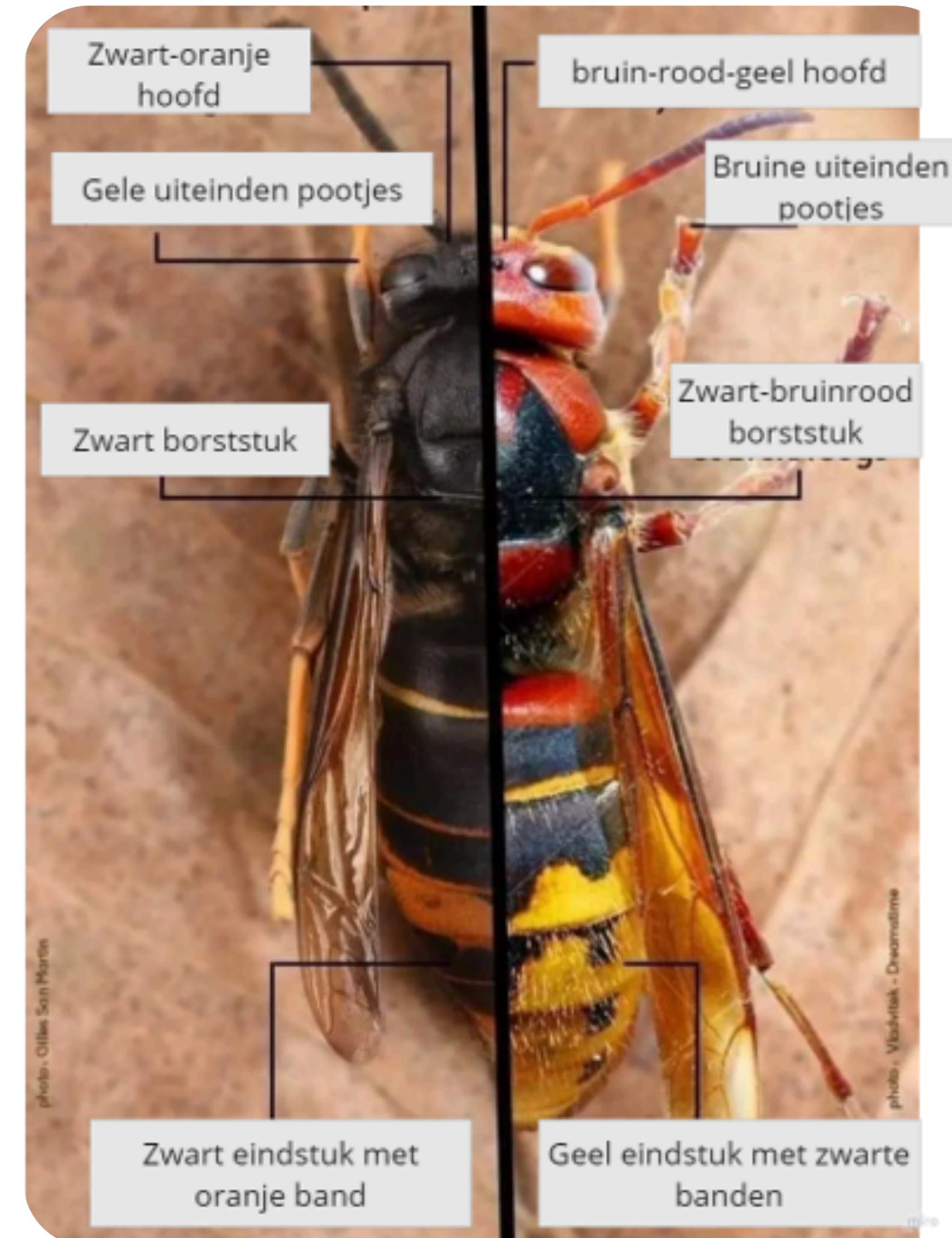


Hoornaarsvlinder

De Europese hoornaar is de pineut



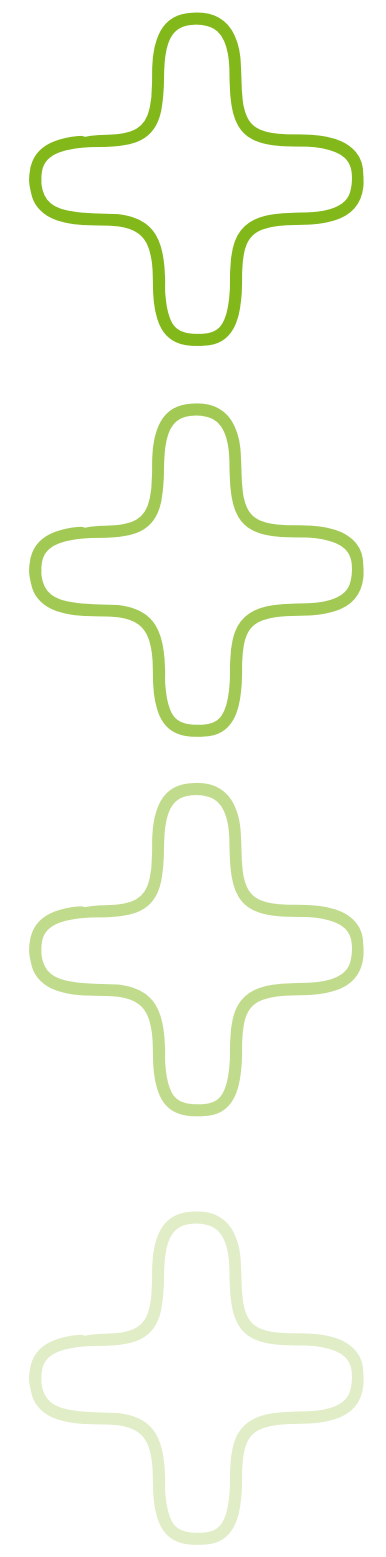
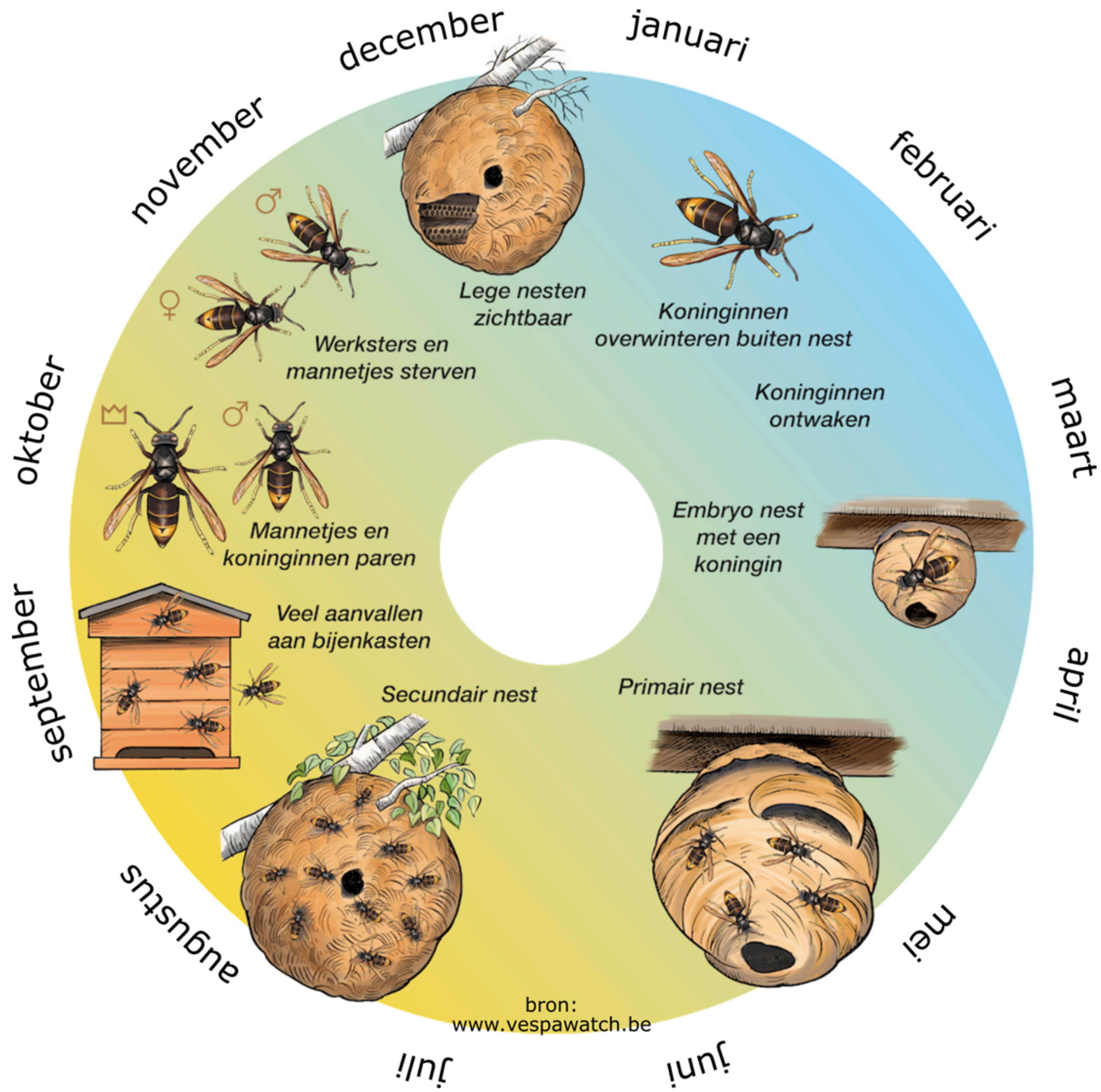
maar eigenlijk een lamme goedzak



Levenscyclus

- Koninginnen overwinteren
- Koninginnen maken een embryo-nest
- Met de eerste werksters verhuist ze naar een primair nest
- Wanneer ook dit nest te klein is bouwen ze een secundair nest
- per nest vliegen er 50 tot 500 nieuwe koninginnen uit, de werksters en darren sterven
- Lege nesten worden zichtbaar wanneer de bladeren vallen

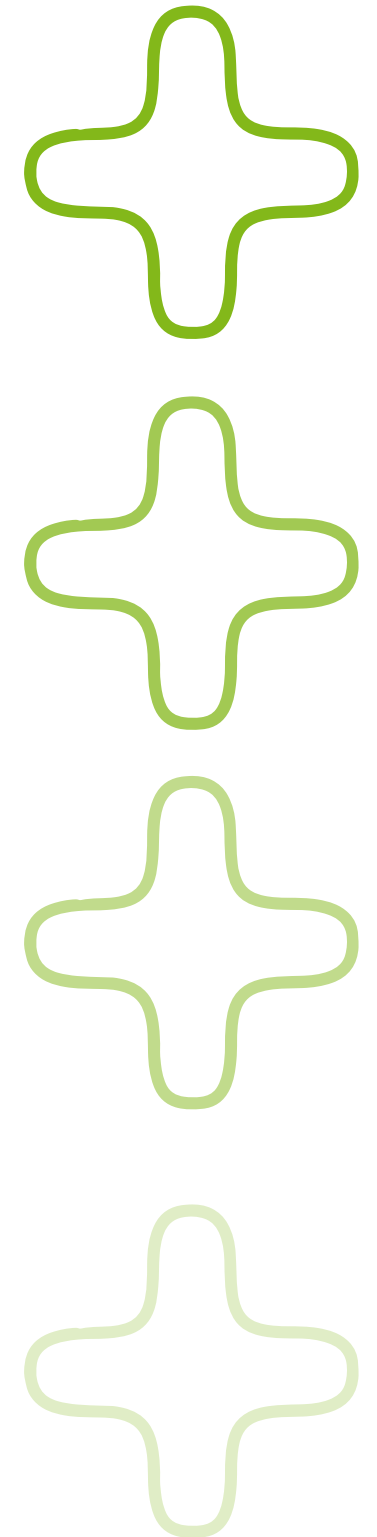
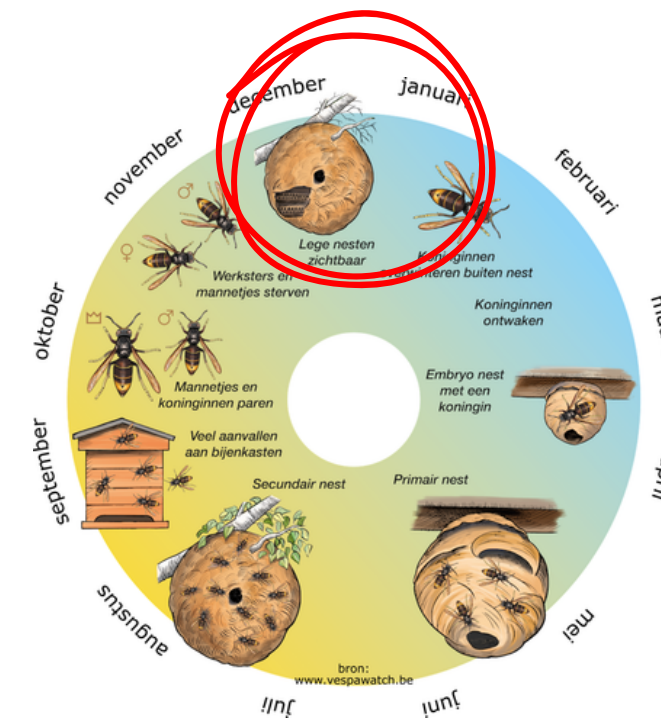




Winterslaap

Enkel de koninginnen
meestal december-januari-februari

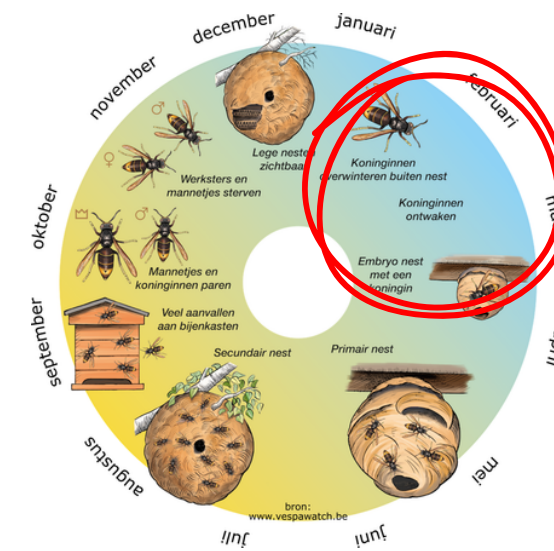
- In oude boomstronken
- Onder schors dode boom
- Onder opgehoopte takken
- In verlaten bijenkorven
- In insectenhotels



Embryo-nest

Vanaf 13° Celsius worden de koninginnen wakker
meestal maart-april-mei

- Koninginnen maken een klein nestje van 12 eitjes met eerste werksters
- Bolvormig ter grootte van een tennisbal
- In bestaande constructies zoals tuinhuis, houtshop, meterkast, nestkast

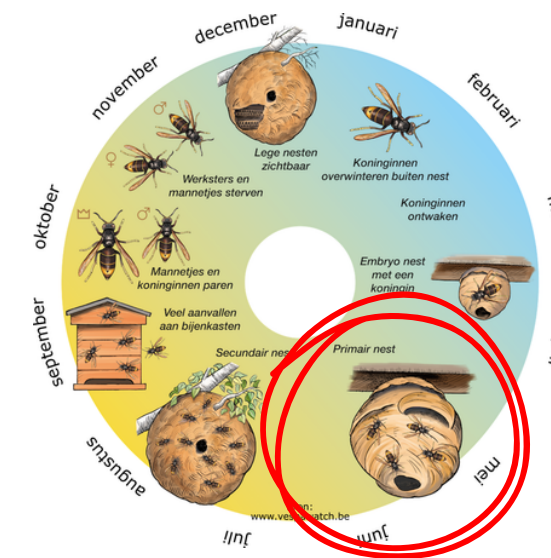


Primair nest

Werksters bouwen een groter nest
of vormen het embryonest om
meestal mei-juni-juli

- Laag bij de grond (0 tot 3m)
- Bolvormig ter grootte van een volleybal
- In hagen, braamstruiken, spouwen
- De koningin blijft vanaf nu in het nest

Let op met het snoeien van hagen!

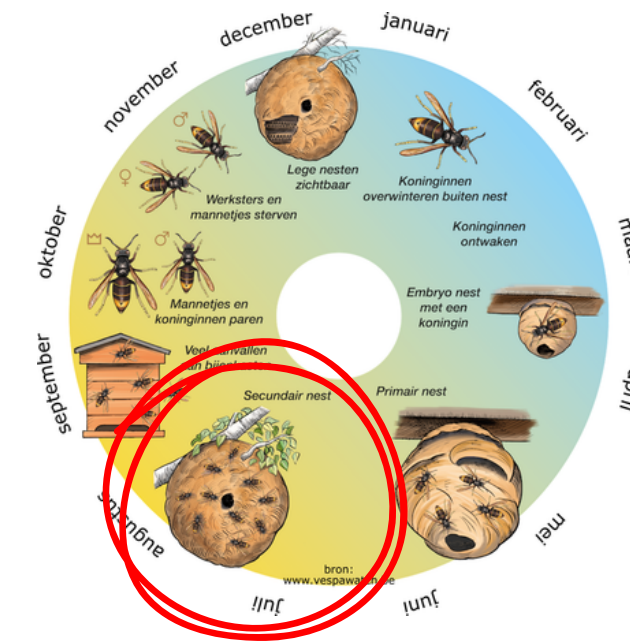


Secundair nest

Werksters bouwen een groter nest met plek voor 2000 werksters
meestal vanaf juli

- In boomtop of hoge constructies
- Peervormig ter grootte van een skippybal

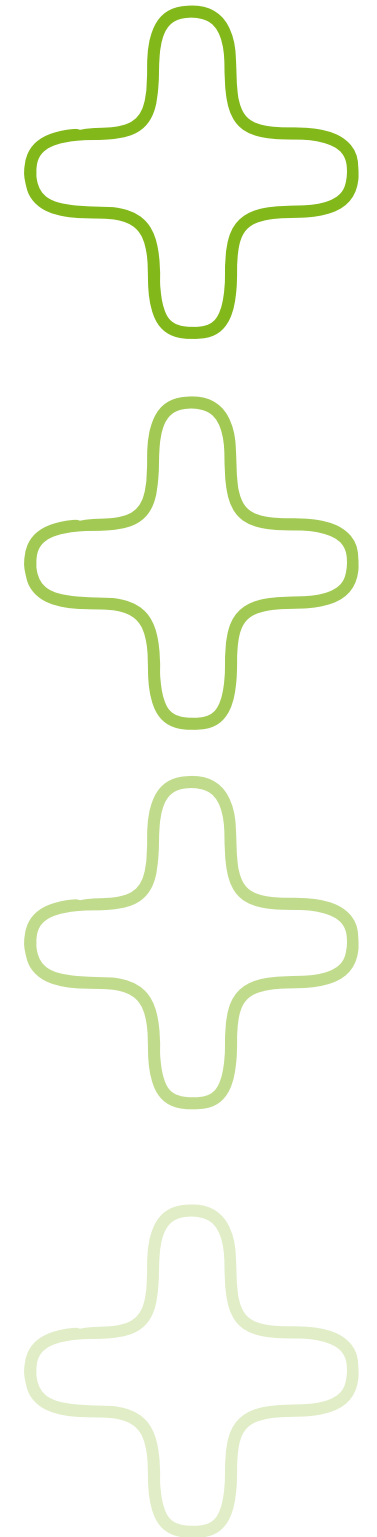
Elk nest eet 11,3 kilo insecten

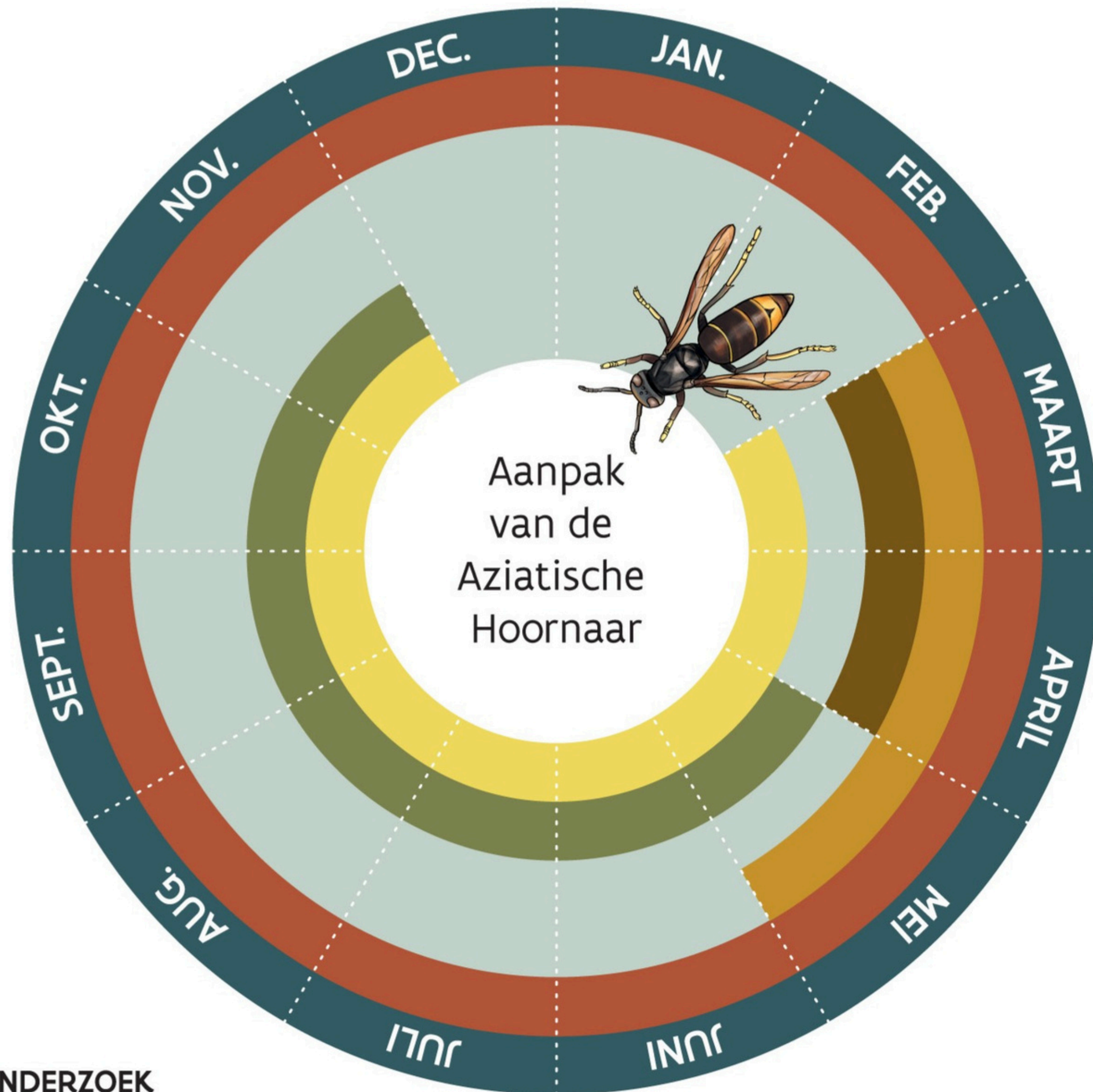




Aanpak

1. Melden - melden - melden
2. In de lente zoveel mogelijk koninginnen vangen met een selectieve val. Elke koningin die we vangen is 1 nest minder
3. Nesten actief opsporen
4. Nesten worden GRATIS vernietigd door de brandweer of een andere professionele verdelger







 Nesten en individuen melden op Vespa-watch

 Plaatsen van de selectieve val

 Kijk in uw kot en haag om embryonesten op te sporen

 Nestopsporing met wiekpotmethode | zenders | BLE Bluetooth in testfase



 Gratis nestbestrijding door professionele bestrijders en brandweer voor de nieuwe koninginnen het nest verlaten

Wanneer welke aanpak?



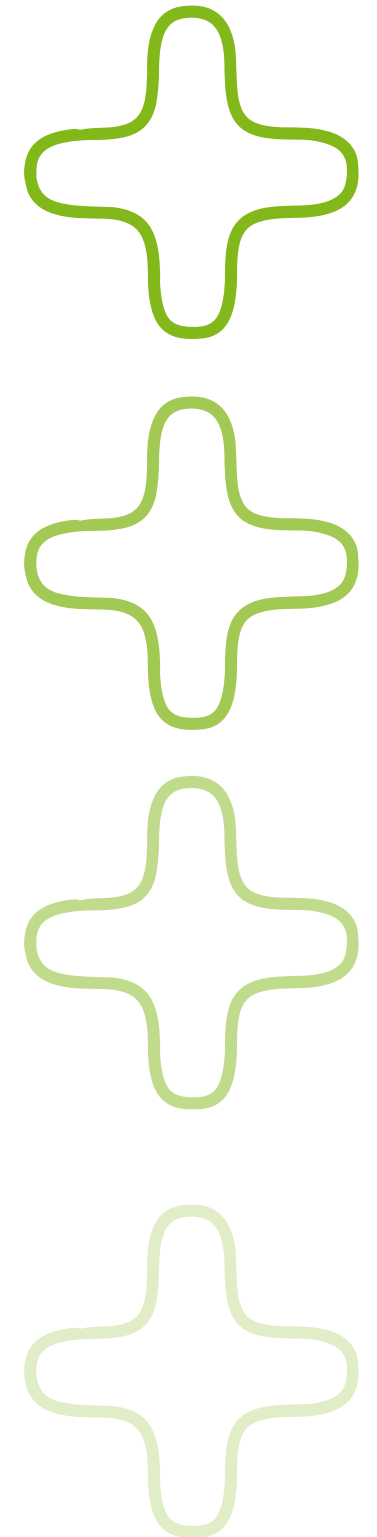
Spingtrapping

Springtrapping met selectieve val aantal gevangen EN gemelde koninginnen	
2024	2025
5.730	15.879

+ 277%

Oorzaken verhoging:

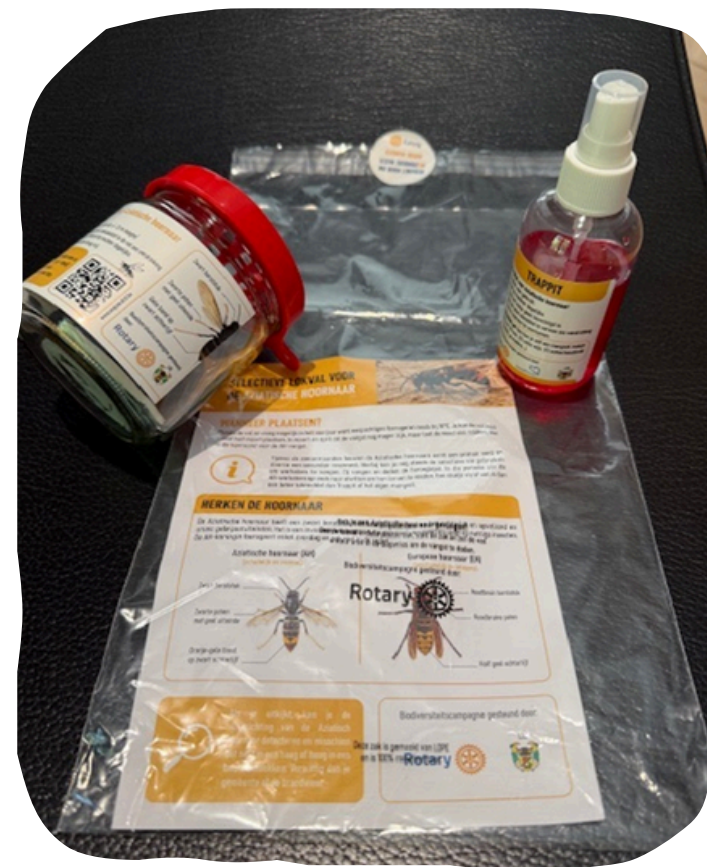
1. Niet tijdig verdelgde nesten
2. Weersomstandigheden
3. Grotere alertheid bij de imkers en vrijwilligers
4. Meer kennis en inzicht problematiek



Selectieve val

Vanaf 13° Celsius
meestal maart-april-mei

- Vanaf voorjaar 2024 werden een 100-tal selectieve vallen kosteloos verdeeld onder vrijwilligers door plaatselijke imkervereniging en de gemeente
- Deze avond worden er opnieuw vallen verdeeld, gratis aangeboden door Rotary Limburg



Enkel correct gebruiken, zodat er geen andere insecten gedood worden!!

Gebruiksaanwijzing

Vanaf 13° Celsius

meestal maart-april-mei

- Open aanvliegroete | 1m - 1,5m hoog
- Minstens dagelijks 1 korte spray trechterholte
- Watje vochtig met Trappit
- Controle val na regenval zodat bijvangst niet kan verdrinken
- Bij vangst AH, in plastic zak in vriezer 1u
- Deksel niet in de vaatwasser!



Registratie selectieve val

- Na de presentatie wordt de val verdeeld in de foyer
- Formulier invullen:
 - toestemming registratie val bij Rotary Limburg
 - communicatie vanuit de gemeente over wanneer de val te plaatsen

Registratieformulier val Aziatische hoornaar

Naam en voornaam:

Straat + huisnummer:

Postcode + gemeente:

Tel.nr (GSM):

E- mail:

Ik ga ermee akkoord dat mijn gegevens gebruikt worden voor de registratie van de val bij Rotary Limburg

Ik ga ermee akkoord dat mijn gegevens gebruikt worden voor communicatieve doeleinden in het kader van dit project

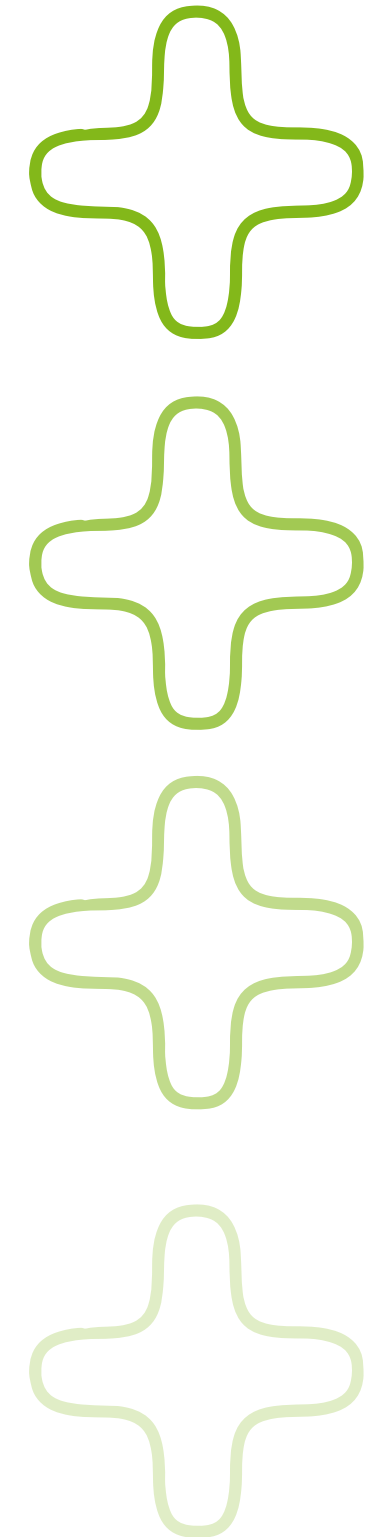
Ik wens deel uit te maken van het speurteam

 **BOCHOLT**

 **Rotary**





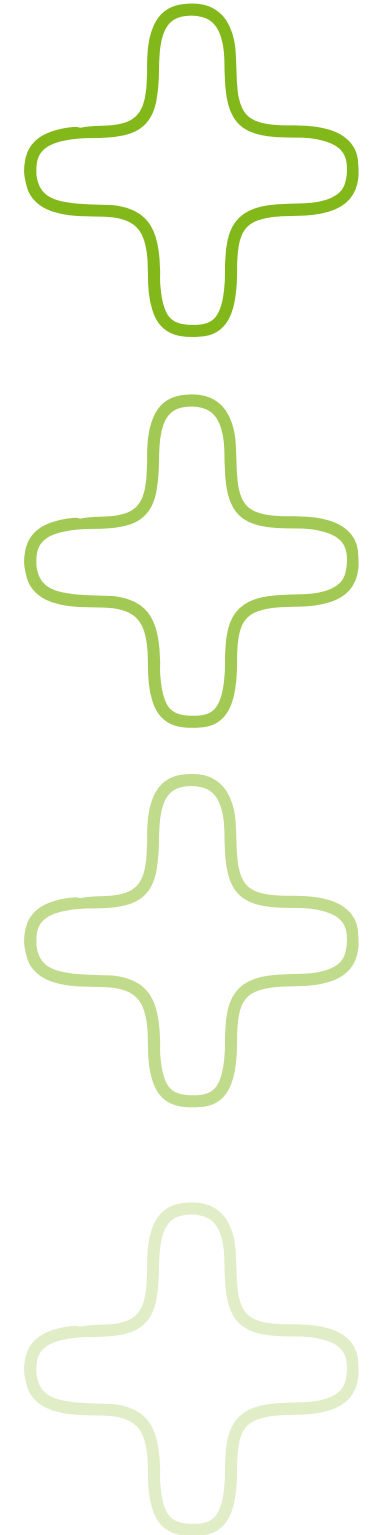




Lokstof

- Extra voorraad bij de technische dienst.
Bel 089 20 19 50 als je je flesje wilt laten bijvullen.
- Maak je eigen lokstof: gebruik een mengsel van 1/3 blond bier, 1/3 zoete witte wijn en 1/3 grenadine (met suiker!).

Dit mengsel houdt bijen op afstand, omdat zij niet van alcohol houden.



Vespa-watch

= Centraal meldpunt met zeer veel informatie

Waarom?

- melden koninginnen in selectieve val
→ burgeronderzoek effectiviteit en bijvangst
- melden individuen
→ verspreiding in kaart brengen
→ gericht nesten opsporen
- melden nesten
→ gericht bestrijden | enkel AH gratis!



Registreer alle vangsten in
jouw lenteval



Meld een individu



Aziatische hoornaar - Gemeente Bocholt

www.vespawatch.be



Nesten bestrijden



Hulp nodig bij
het maken van
een melding?
Bel 089 68 29 44

GRATIS door de brandweer maar:

1. Zeer duidelijke foto's van nest en eventueel het individu
→ in beginstadium niet altijd makkelijk onderscheid tussen nest hoornaar of andere wesp.
2. Exacte locatie van het nest
→ De brandweer gaat niet op zoek!
3. De brandweer maakt geen afspraak
→ Hoe geraakt de brandweer bij het nest indien u niet thuis bent?

Vanaf de eerste nesten tot aan de eerste vorst (einde november)

LET OP: Als blijkt dat het nest niet van een Aziatische hoornaar is → wel aangerekend

Nesten opsporen

Verschillende methodes:

- Zenders
- BLE Bluetooth
- Wiekpotmethode

1. Werksters merken om richting en afstand te kunnen bepalen
2. Ze zoeken voedsel binnen de 2.000 m
3. Timen vanaf het moment dat de werkster vertrekt totdat ze terug is



1 min = 100 meter



Word speurder

Wat vragen we?

- Voldoende vrije tijd overdag
- Vanaf half mei tot ongeveer half november
- Goede fysiek maar vooral veel goesting
- Teamspirit

Wat krijg je?

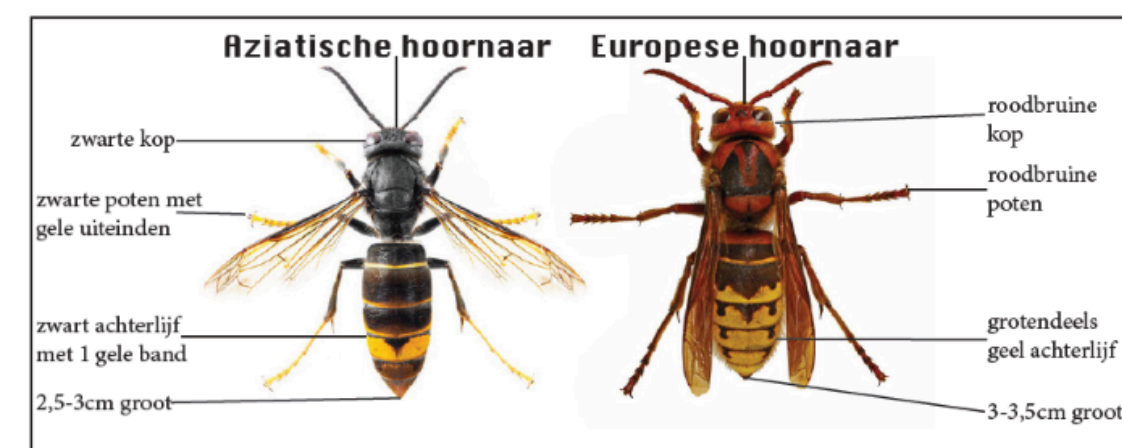
- Gratis opleiding door ervaren imkers
- Materiaal om nesten op te sporen
- Praktische tips en begeleiding
- Een toffe besteding in de buitenlucht



dit is een testopstelling!

hiermee willen wij de aanwezigheid van de Aziatische hoornaars in deze omgeving ontdekken (niet te verwarren met de Europese hoornaar).

De opstelling vormt geen gevaar voor eventuele voorbijgangers, laat de hoornaars op de pot wel met rust, want zij kunnen gif spuiten als zij bedreigd worden !



wij komen regelmatig controleren. Heb je hier zelf een Aziatische hoornaar gezien, dan kan je dit melden (MET EEN FOTO) op www.waarnemingen.be of via de Qr code te scannen.



contactpersoon: GSM:
De opstelling wordt ten laatste verwijderd begin december of van zodra het nest van de Aziatische hoornaar is gevonden.

6 tips om succesvol te speuren: www.vespawatch.be/get-involved/



Bocholt Zoemend Groen



Wat kan jij doen ?

www.vlaanderen.be/week-van-de-bij

- Tips om je tuin of balkon bijvriendelijk te maken
- Goede bijenplanten/bloeiboog
- Leuke activiteiten om mee te doen
- Educatief materiaal voor scholen en gezinnen
- Informatie over wilde bijen en honingbijen
- Doe-het-zelf projecten voor bijenhotels en bloemenweides

van
dus
men
een



Vragen?

Stel ze gerust nu, of spreek ons aan in de foyer tijdens het nuttigen van een drankje, aangeboden door Gemeente Bocholt.

Je kan ons ook contacteren via 089 68 29 44 of duurzaamheid@bocholt.be

Deze presentatie kun je terugvinden op www.bocholt.be

